

2025. évi minőségcélok a DE Irodalom-, Kultúra- és Nyelvtudományok Doktori Iskola Irodalom- és Kultúratudományok Szekció

Minőségcélok:

1. Cél: A fokozatot szerzettek számának növekedése

Célérték: 2017–2018–2019 átlagához képest több védett értekezés

A Szekció 2025. évi célja, hogy a fokozatot szerzettek száma a 2024/2025-ös tanévben a 2017–2018–2019-es átlaghoz képest növekedjen. Az előző tanévhez (2023/2024) képest 2025-ben a fokozatot szerzettek számának növekedésével számol az iskola a 2024-ben sikeres előzetes vitát tettek és az előzetes vitára jelentkezettek számából kiindulva. A 2016. szeptember 1. után képzésüket kezdők közül a magyar nyelvű képzés hallgatói közül minimum 5, valamint minimum 5 stipendiumos doktorjelölt fokozatszerzésére számítunk. Bár az elmúlt évekhez képest mindenképpen javuló tendencia mutatkozik, meg kell jegyeznünk, hogy még mindig számolnunk kell azzal, hogy a pandémia miatti vagy egyéb okokból történő halasztás folytán a 2021. augusztusa óta abszolváltak doktori értekezésének benyújtása továbbra is jelentős százalékban csúszik majd. A fokozatszerzésre jelentkezők között jelenleg is vannak olyan doktorjelöltek, akik a 2016. szeptember 1-je előtti doktori képzés hallgatói – számukra a dolgozat benyújtásának határideje kevésbé szabályozott az új képzéshez képest, illetve azzal is számolunk, hogy többek védelme átcúszik már a 2025/2026-os tanévre, noha az előzetes vitájukra még a 2025-ös tavaszi félévben sor kerül. A tudományág (irodalom- és kultúratudományok) specifikuma, hogy nem egzakt, behatárolt mérésekre, statisztikákra, kérdőívekre stb. épülnek az értekezések, ezért a dolgozatok benyújtásának időintervalluma az abszolutórium megszerzéséhez képest évről évre igen változó. A régi képzés abszolvált hallgatóira (főleg az idegen nyelvű alprogramokéra) továbbra is jellemző, hogy nagy részük nem a tudományos–oktatói szférában tudott (vagy – egzisztenciális okok miatt – akart) elhelyezkedni, ezért a fokozatszerzési eljárásra később tud bejelentkezni, vagy végleg pályaelhagyóvá válik. Az Angol- és Észak-amerikai Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Program a 2023-24-es tanévtől kezdve olyan változtatásokat vezetett be saját képzési tervében, amelyek a lemorzsolódást hivatottak csökkenteni. Reményeink szerint ez a 2025. évi célértékekben már megmutatkozik.

A doktori képzésbe jelentkezők számának megtartásával, némi növekedésével számolunk a 2023/2024-es tanévhez és a 2017–2018–2019-es átlaghoz viszonyítva. Ennek ellenére továbbra is marad az a tendencia, hogy a jelentkezők számát a diszciplináris mesterképzések fokozatos elsorvadása jelentősen behatárolja, különösen a modern filológiai programokban. Az iskola ugyanakkor továbbra is törekszik a stipendiumos hallgatók számának növelésére.

2. Cél: A lemorzsolódás ne növekedjen

Célérték: 2017–2018–2019 átlagához képest ne növekedjen

A cél, hogy a lemorzsolódás a 2017–2018–2019-es átlaghoz képest ne növekedjen. Bár a célértéket az előző években nem sikerült elérni, a 2023/2024-es tanévben már javuló tendenciáról beszélhettünk. A lemorzsolódás okai sokfélék lehetnek: háborús helyzet a származási országban, egyéni döntés egzisztenciális okból, tudományágváltással másik egyetemre való átjelentkezés, az iskola képzési elvárásainak való meg nem felelés. A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy a doktori ösztöndíj összege régóta stagnál, vagyis – hallgatóink szociális hététerét tekintve – gyakorlatilag lehetetlen úgy végigcsinálni, hogy közben a hallgatók ne vállalnának rendszeres munkát. A 2025. évben a Szekció szakmai oldalról mindent megtesz, hogy megtartsa hallgatóit, de a lemorzsolódás egzisztenciális és egyéni szociális okainak

orvoslásában erősen korlátozott. A stipendiumos hallgatók beilleszkedését és munkáját immár átgondolt oktatási-intézményes infrastruktúra segíti; bízunk benne, hogy ez a tény az angol–amerikai programban bevezetett változtatásokkal együtt képes lesz a lemorzsolódásban érzékelhető tendencia visszafordítására. A 2025. évben az abszolváltak számának növekedésével és az eredmény nélküli fokozatszerzési eljárások arányának csökkenésével számolunk a 2017–2018–2019 átlagához képest.

3. Cél: Nemzetköziesítés: a doktori értekezést megalapozó, Scopusban indexelt tudományos közlemények számának növelése
Célérték: 2017–2018–2019 átlagához képest

2025. évi minőségcél az indexelt közlemények számának növelése a 2017–2018–2019-es átlaghoz képest. A tudományág (irodalom- és kultúratudományok) specifikuma (kiváltképp a Magyar irodalom és kultúra alprogramé) miatt kevésbé jellemző, hogy a Scopusban indexeltek legyenek a közlemények. A nemzetköziesítés más szempontrendszer alapján lehetne érdemben mérhető: a nemzetközi projektek és konferencia-részvételek, nemzetközi konferenciák szervezése nem kevésbé fontos szempont. A jövőben ugyanakkor a folyóiratmegjelenések további növekedésre számítunk, mivel PhD-hallgatóink fontos publikációs fórumát, a HJEAS (Hungarian Journal of English and American Studies) folyóiratot fölvtették a Scopus-listára 2021-ben, illetve igyekezet mutatkozik a Studia Litteraria periodika nemzetköziesítésére is.

Prof. Dr. habil. Bényei Tamás, MTA doktora
iskolavezető